

เรื่อง การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านชุมชน บ้านบักตู๋และบ้านโนนตาแสง
ตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองสุข วันแสน
ปีที่ทำการประเมิน 2546

บทคัดย่อของ

ชัยณรงค์	ชาวงษ์
ชัยรัตน์	มะลิซ้อน
นฤเทพ	เทียมสกุล
นิเวศน์	อรรคพงษ์
วรพงษ์	มหาพานต์
สมชาติ	อุดมทรัพย์
สมบูรณ์	พุทธิเสน
สมาธิ	พินิจกิจ

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อประเมินความพร้อมด้านปัจจัยในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในด้านบุคลากร การวางแผน วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณในการดำเนินงาน
2. เพื่อประเมินกระบวนการในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ในด้านการวางแผน การแก้ไขปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน
3. เพื่อประเมินผลสำเร็จในการดำเนินงานของโครงการกองทุนหมู่บ้าน

วิธีดำเนินการประเมิน

1. การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการประเมินผลโครงการครั้งนี้ ได้แก่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 15 คน และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านทั้ง 3 หมู่บ้าน คือ บ้านคู่น บ้านบักตู๋ และบ้านโนนตาแสง ตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยแยกเป็นคณะกรรมการ

กองทุนหมู่บ้านจำนวน 45 คน สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 240 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 285 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินผลโครงการในครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีสถานภาพอยู่ในปี พ.ศ. 2546 ทั้ง 3 หมู่บ้าน จำนวน 165 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีลำดับขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน สุ่มตัวอย่างโดยคิดสัดส่วน ร้อยละ 100 จากประชากรทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่าง 45 คน

1.2.2 สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน สุ่มตัวอย่างโดยคิดสัดส่วน ร้อยละ 50 จากจำนวนประชากรทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่าง 120 คน

2. เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด ที่ผู้ประเมินได้พัฒนาขึ้น เพื่อสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) ซึ่งมีอยู่ 5 ระดับ

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีการดำเนินการดังนี้

2.2.1 ขั้นตอนเตรียมการ มีรายละเอียดในการดำเนินการดังนี้

2.2.1.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำราแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัย

ที่เกี่ยวข้อง

2.2.1.2 กำหนดกรอบความคิดและขอบเขตในการประเมินที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ คำถามเพื่อการประเมินและตัวแปรที่จะทำการประเมิน

2.2.1.3 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบสอบถาม จากเอกสารตำราตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 ขั้นตอนสร้างเครื่องมือ

2.2.2.1 สร้างแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิด และขอบเขตของการประเมิน เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการกองทุนหมู่บ้าน

2.2.2.2 นำแบบสอบถาม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความชัดเจนของข้อความ ความตรงเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไข

2.2.3 ขั้นทดลองใช้ (Try out) ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.3.1 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยทำการทดลองกับ คณะกรรมการและสมาชิก กองทุนหมู่บ้านจี้เหล็ก ตำบลจี้เหล็ก อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน แยกเป็น กรรมการ 10 คน สมาชิก 20 คน ระหว่างวันที่ 1- 2 พฤศจิกายน 2546

2.2.3.2 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้ว มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น เป็นรายข้อและความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตาม วิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.94

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเชื่อมั่น ความชัดเจน ของข้อความ และความตรงเนื้อหา มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง แล้วนำไป จัดพิมพ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินผลโครงการต่อไป

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล จากประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3.2 มอบหมายให้คณะทำงาน ไปประสานงานกับประธานคณะกรรมการกองทุน หมู่บ้าน ทั้ง 3 กองทุนเพื่อให้เตรียมกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3.3 มอบหมายให้คณะทำงาน นำแบบสอบถาม ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่างด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 6- 10 พฤศจิกายน 2546

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่คณะทำงานเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ประเมินได้นำ แบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4.2 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกสมบูรณ์แล้ว มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งทำการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกองทุน หมู่บ้าน โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการประเมินโดยสรุป

จากการประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้านคุณ บ้านบักคู้และบ้านโนนตาแสง สรุปผลการประเมิน ดังนี้

1. ผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยในการดำเนินโครงการกองทุนหมู่บ้าน ในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจทุกเรื่อง คือ ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน บทบาท ความรู้ ความสามารถและการช่วยเหลือของคณะกรรมการที่ปรึกษา การมีส่วนร่วมในการออกระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน ความเหมาะสมของระเบียบข้อบังคับ การอำนวยความสะดวกในเรื่องเอกสารการกู้ยืมแก่สมาชิกกองทุนฯ ความพร้อมในเรื่องวัสดุ ครุภัณฑ์และสถานที่ ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร และความเหมาะสมของวงเงินกู้ตามที่กำหนด

2. ผลการประเมินด้านกระบวนการในการดำเนินงานตามโครงการกองทุนหมู่บ้าน ในภาพรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ 5 เรื่อง คือ การประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ มีกำหนดการและระเบียบวาระการประชุมที่ชัดเจน สมาชิกสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนในการกู้ยืมเงินได้ถูกต้องและทันตามกำหนด คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกองทุนร่วมกัน และมีกระบวนการในการนำข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการบริหารกองทุนไปใช้ อย่างเหมาะสม และ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ 1 เรื่อง คือ การประชุมชี้แจงระเบียบข้อบังคับในการกู้ยืมให้สมาชิกทราบ

3. ผลการประเมินด้านผลสำเร็จของการดำเนินโครงการกองทุนหมู่บ้าน ในภาพรวม มีผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ 4 เรื่อง คือ สมาชิกสามารถกู้เงินภายใต้ระเบียบข้อบังคับได้อย่างทั่วถึงและยุติธรรม สมาชิกนำเงินกู้ไปใช้บรรลุปเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ มีการปันผลเฉลี่ยคืนให้สมาชิกได้อย่างทั่วถึงและยุติธรรม และสมาชิกมีความพึงพอใจในการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และมีผลสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ 2 เรื่อง คือ สมาชิกสามารถชำระเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยได้ทันตามกำหนดเวลาและไม่เคี้ยวร้อน กองทุนมีการขยายวงเงินทุนและมีการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้ก้าวหน้าเป็นลำดับและต่อเนื่อง